

AVEDARANI TSAIN

An Armenian Religious Monthly

Propr Rev. K. T. SARIAN

Արտոնաւէր՝ Խ. Թ. ՍԱՐԵԱՆ

Խմբագիրներ՝ Խ. Թ. ՍԱՐԵԱՆ, Ե. Կ. ԹԱՌՄԱՆՅԱՆ

Ոչ - չարանուանական և անկախ կրօնական պարբերակ

Ա. ՏԱՐԻ

ՄԱՅԻՍ 1939

ԹԻԻ 5

ՓՐԿՉԻՍ ԱՆՍԱՀՄԱՆ ՍԷՐԸ

Հեռու Փրկչես կը ԵՂԷԻ մոլորած,
Փոխան սիրոյ, սիրսս պողպատ եր դարձած,
Սաղայելը հոն լայն տեղ եր գրաւած.
Տերոջս դէմքը վարագոյրով մ'սփողած:

Յանկութիւններն աշխարհի տշորէին սիրսս քրքուտ,
Որ կը կ'երբ բազում կուռքեր եւ սին տենչեր հրաւառ.
Փոքորկայոյց աշխարհի մեջ տատանէի հողմահար,
Հեռու Փրկչիս անհուն սերէն, անյոյս եւ անվսիքար:

Զի կոյր էի, աչքերն Հոգւոյս փոխարկուած էին մեղքով,
Կը փորձէի փրկուիլ իմ իսկ անմիտ ջանքերով,
Քաջալեւեր զիս Փորձիչը հպարտութեան հոգիով,
Եւ զիս մղէր ընդ առաջ վարձատրուելու մահով:

Բայց երբ գտաւ իմ մոլարիս Հովիւն փառ անձնուրաց
Իւր երկասայրի սուրբ խօսքով փօրեց սիրսս քաղցած,
Դուրս վտարեց չար իշխանը եւ իմ հոգւոյս փսփսաց,
«Սկիւր ինձի յոգնած հոգի, ես քեզ համար եմ մեռած:»

Յայնժամ տեսայ ճամարտութիւնն, բացուած աչքերն հոգ-
ւոյս,

Թէ ես փոքի մ'եմ գետնի, աշխարհէ ինձ չկայ յոյս,
Անձս իսկ ինձ չպատկանիր. զի ծախու եմ առնուած,
Աստուածորդւոյն սուրբ արեամբք որ Կողոզոբայ եր
քափուած:

Կոտրած սրտով ու հոգիով եւ ճեմարիտ զղջումով,
Ծննդաբեցի Փրկչիս առջեւ աղի արցունք քափելով,
«Լուա՛ հոգիս ներէ մեղքերս քախանձեցի աղօթքով,
Զօրացուր զիս, եւ հաստատե, յուսով, սիրով հաւատքով:»

Գթաց Փրկիչս, անհուն սիրովն եւ զիս հիմեն նորոգեց,
Աստուածային իւր ձայնովն իմ սրտս արձագանգեց,
«Շատ զանձերէ քանկագին խաղաղութիւնս կ'ուտամ քեզ,
Անվախ կեցիր զի աշխարհի ես յաղթեցի» Եւսեց Նա:

Բիւր փառք ըլլայ իմ Փրկիչս որ խեղճ անձս ընդունեց,
Ու գերութեան ժանտ լուծէն զիս որդեգրութեան կոչեց,
Զրի կերպով շնորհեց իւր սուրբ արիւնն փրկութեան,
Որ բնակելով տիրանամ անմահ կենաց յաւիտեան:

Որքան ապրիմ աշխարհի պանդխտութեան այս կեանքը,
Պիտ' հռչակեմ իմ Փրկչիս անզուգական շնորհքը.
Ո՛վ ծառւած է հոգիով, թող գայ կենաց աղբիւրին,
Եւ տերոջմէն տանայ ձրի փառքը երկնային:

ԱՄՍԱԹԵՐԹ
AVEDARANI TSAIN

An Armenian Religious Monthly

Propr. Rev. K. T. SARIAN

Արտոնաւեր՝ Խ. Թ. ՍԱՐԻԱՆ

Խմբագիրներ՝ Խ. Թ. ՍԱՐԻԱՆ, և Կ. Թ. ՍԱՐԻԱՆ

Ոչ - յորանուանական և անկախ կրօնական պարբերաբր

Ա. ՏԱՐԻ

ՄԱՅԻՍ 1939

ԹԻԻ 5

Ինչո՞ւ մայրերու համար օր մը

Ազգերու կեանքին մէջ օրեր կան որոնք հանդիսաւորապէս կը տօնուին, որպէսզի այդ օրերու մէջ կատարուած նշանաւոր դէպքեր — դէպքեր՝ երբեմն տխուր, երբեմն ուրախաւիթ — յաւերժացուին։ Այն օրերը՝ որոնք մանաւանդ դարձակէտ մը կը կողմեն ազգի մը թէ՛ կրօնական և թէ՛ ազգային մարդին մէջ՝ նուիրական են և արժանի յիշատակութեան։ Եւ այդ օրերու դէպքերու մէջ մեծ կամ գլխաւոր դեր կատարող անձերուն անուններն ալ կը խառնուին և յաճախ այդ անուններով կը նուիրագործուին։

Ամերիկացիք՝ Ժօրժ Ուաշինկթընի անունը կը նոյնացնեն Ամերիկայի տաճարութեան հետ երբ կ'ըսեն. «Ամիկա հայրն է այս երկրին»։ Իսրայիլացիներու Փարուսին բռնապետութենէն տաճարութիւնը կը նոյնանայ Մովսէսի անուան հետ։ Մեր Հայ Ազգ. Պատմութեան մէջ Վարդան Մամիկոնեանի տնունը միեւնոյն նշանակութիւնը ունի ճակատագրական մէկ րոպէին իր մղած

կրօնա-քաղաքական պատերազմով, զոր կը տօնէ հայ ազգը Վարդանանց Պատերազմ անունով։

Մարդիկ գիտէն գնահատել իրենց կրօնական և ազգային հերոսները և գնահատած են յաճախ, եթէ ոչ միշտ։ Սակայն մարդ կը տարուի խորհիլ թէ ինչպէս մայրերու հերոսական արարքին վրայէն մարդիկ լուռ անցած են, և մինչեւ մօտիկ անցեալը թերացած այդ պարտականութեան մէջ։ Եթէ նշանաւոր դէպքեր սերտօրէն կապուած են այդ դէպքերու հերոսներուն հետ, դէպքերու հերոսները նոյնպէս սերտօրէն կապուած են այն հերոսներու ծնունդ տուող մայրերու հետ։ Բայց ամսօ՞, զաւակներ ստացած են միշտ դափնեպսակները, իսկ այդ համբաւեալ զաւակներուն մայրերը մնացած են շուքի և մոռացութեան մէջ։ Բանաստեղծներ երգած են ամէն նիւթի վրայ ի բացաւեալ մայրերէ, Աշխարհ շատ բան կը պարտի մայրերու, սակայն երբ ամէն մարդ գիտէ թէ ո՞վ է Մովսէս, Յեսու,

Դաւիթ, Եսայի, Ինչ գիտեն անոնց մայրերու մասին: Մարդիկ երբեք գոված են Լուսերին մայրը: Ուսլէյին մօր անունը կը յիշուի: Հայերու մէջ քանի՞ հոգի գիտէ Վարդան Մամիկոնեանի մօր անունը: Անոնք (մայրեր) սիրայօժար ընդունած են մութին մէջ մնալ և տեղ տալ իրենց զաւակներուն՝ փայլելու համար: Այս ալ ուրիշ ապացոյց մը՝ իրենց անմահ սիրոյն և անձնութեան:

Պատմութեան մէջ Գոթոգիայի, Իրինէյի, Կատարինէյի պէս հրէշ մայրեր անճնական երեւոյթներ են միայն:

Բարբախտութիւն մըն է որ անցեալին սխալը կը դարձանուի: Կարգ մը երկիրներուն մէջ, տարուան մէջ որ մը որոշուած է վճարելու համար մայրերու այնքան ուշացած յարգանքի տուրքը: Մայրերու համար որ մը որոշելու առաջարկը ըրած է առաջին անգամ ըլլալով Կ. Դպրոցի ուսուցիչ մը 1908ին, Ամերիկայի Գաղափարը գրաւեց ամէնը և հանրային կարծիքը լաւ ընդունելութիւն ըրաւ անոր: Սակայն պաշտօնական և Ազգ. տօնի մը հանգամանքը առաւ երբ նախագահ Ուիլսըն համաշխարհային պատերազմի ատեն Երեսփ. Ժողովին վաւերացնել տուաւ հետեւեալ որոշումնադիրը. —

«Նկատելով որ Ամերիկացի մայրերու կողմէ Միաց. Նահանգաց մատուցած ծառայութիւնը մեծագոյն ծառայութիւնն է ուժի և ներշնչումի, և նկատելով որ մենք կը յարգենք մենք զմեզ և Ամերիկացի մայրերը երբ ընենք ինչ որ կը ծառայէ շնչեւելու ընտանեկան յարկի կարեւորութիւնը որպէս ակնադիւրը Պետութեան, նկատելով որ Ամերիկացի մայր մը այնքան լաւ կ'աշխատի ընտանեկան բարոյականութեան բարձրացումին և կրօնասիրութեան (հետեւաբար լաւ

գործ մը կ'ընէ կառավարութեան և մարդկութեան համար), ուստի կ'որոշուի՝ թէ Մ. Նահանգաց նախագահը այսու կը լիազօրուի և կը պահանջուի հրատարակել կող մը հրաւիրելով կառավարական պաշտօնեաները որ դրօշազարդեն բոլոր պետական հաստատութիւնները, և հրաւիրելով նաեւ ժողովուրդը դրօշազարդել իրենց տուները կամ յարմար վայրերը Մայիս ամսուան երկրորդ կիրակին, որպէս մեր Սիրոյ եւ յարգանքի արտայայտութիւնը՝ երկրին մայրերուն հանդէպ»: Ամէն տեղ, բոլոր մայրեր արժանի են սիրոյ և յարգանքի այսպիսի արտայայտութեան:

Մայրեր՝ Աստուծոյ մեծագոյն պարգեւներն են մարդկութեան տրուած: Ո՛րքան խորունկ և իրական է մօր մը սէրը, ինչպէս կը սիրեն անոնք: Մայր մը կը կարեկցի մեր բոլոր վշտերուն մէջ, նա ինչպէ՞ս համբերող է. ո՛րքան ներող, ինչ խանդակաւ սէր և գուրգուրանք կը յայտնեն երբ յոգնած ենք, վիշտ մը, ցաւ մը ունինք: Աստուծոյ սէրէն ետքը ուրիշ ուեւի հօր սէր մը գոյութիւն չունի, և մօր մը սիրոյն ամենէն մօտը հայրական սէր է:

Մա՛-մա՛ առաջին բառն է երախային բերնին մէջ. մայր բառը ամենաքաղցր հնչող բառն է լեզուներու մէջ, իսկ մայրութիւնը բարձրագոյն իտէալն է որուն կրնայ բաղձալ կին մը:

Զաւակի մը մեծագոյն դժբախտութիւնն է աշխարհի վրայ իր մօրմէն զրկուիլը, և համաշխարհային պատերազմը մեր մէջէն հազարաւորները զրկեց իրենց մայրերէն: Ամերիկացի մեծահարուստ մը Հէնց իր կտուկը գրելու ժամանակ կ'ըսէ. «Կը նայիմ դէպի այն ժամանակը երբ վերջ

պիտի տրուի երկրաւոր կեանքիս Մեծագոյն փափաքս է ամենէն առաջ խոստովանութիւնս իմ հաւատքի մասին առ Յիսուս Քրիստոս Ան իմ Փրկիչս եղած է։ Կեանքիս մէջ ցաւ կամ ուրախութիւնս պատահած ասեմը այս հաւատքը պահած է զիս, անիկա եղած է ինծի նեցուկ, իսկ այս կտակը մնացած է ինծի իմ նուիրեալ մօրմէս որ զօրաւոր հաւատքի տէր կին մըն էր։ Մօրս կը պարտիմ կեանքիս բոլոր յաջողութիւնը»։

Եթէ մայր մը թանկագին է տան մէջ, քրիստոնեայ մայր մը անգին է։ Երանելի են այն զաւակներ որոնք Մարիամի, Աննայի, Մօնիքայի, Սուսանայի պէս մայրեր ունին։ Հոն մայրը Աստուծոյ խօսքը սիրով, ազօթող մայր մըն է, և մանուկներու ակունջին՝ օրորոցին մէջ, առաջին անգամ Յիսուսի անունը մեկտնոյն եղանակի նման կը հնչէ։ Արդ ի՞նչ է տուն մը առանց մօր։ Ասիկա նկատի առնելով է որ բանաստեղծ մը գրած է փոքրիկի մը բերնին. —

«Պարապուրիւն կայ մեր Տան մէջ
Առանց մօր։

Լուռ ու հանգաւս է ամէն ինչ
Առանց մօր։

Հայրիկն կ'զգայ ինքզինք միեակ,
Նստած անդին, լուռ, գլխահակ՝
Ամէն ճեղ յսրութիւն համակ՝
Առանց մօր։

«Ապրիլ շաւղովուր կ'ըլլայ կօր
Առանց մօր։

Կարծես ամէն ինչ կ'երթայ խոսոր
Առանց մօր։

Հայրիկս իր լաւագոյնն կ'ընէ,
Բայց վերջապէս ան այր մարդ մ'է,
Չգիտեմ ի՞նչ-ի՞նչպէս ընել
Առանց մօր։

«Խաղերէն ես չեմ առներ համ
Առանց մօր։

Իրեր օրէ օր դեռ կ'երթան

Առանց մօր։

Կոտրած պուպիկս շինող չկայ,
Ո՞հ, մեր Տան մէջ համ հոս չկայ
Առանց մօր։»

Տէրը օրհնէ մեր մայրերը և աւելցընէ թիւերը քրիստոնեայ մայրերու։

Խ. Թ. Ս.

ԽԱՉԴ ՇԱԼԿԷ

Օր մը կը փախի գիւղի նաւթէն
Տեսայ՝ որ օտար մը կ'անցներ,
Կորաւաճակ էր իր ծանր բռնէն
Գիտցայ ան բեռը խաչ մըն էր։

«Շալկէ խաչդ եւ ինձ հետեւէ»
Կ'ըսէր ինծի օրհնեալ Փրկիչն։
Խնչպէս կրնամ նուազ զոհել Անոր
Որ տուաւ ինձ բոլորն։

«Տէր Յիսուս» երբ ըսի, անունս Նա տուաւ
Տեսայ իւր վիրաւոր ձեռքերն,
Ծռելով պազայ, բեւեռի հետքերն.
Էլլես և աչքէն չեմ վախճար բնաւ։

«Տէր տուր որ խաչդ կրեմ» ես կ'անցեցի։
Ահա՛. խաչ մ'երեւցաւ ինծի,
Խաչ մը՝ ողջուած ու մեկդի նետուած
Խաչ մը՝ ինծի վախ էր ազդած։

Խաչս պիտի՝ ժալկեմ մինչեւ պսակն
առնեմ,

Համբաս շուտով վերջ պիտի գտնէ,
Ո՛ւր Տէրն աչքերէս անցունեն կը սրբէ,
Ու՛ր ես սիրելիքս կը գտնեմ։

Աղեքսանդրիա Թրգմ. Օ. ԹԱՊԱԳԵԱՆ

ԱՐՅՈՒՆՔՆ ՈՒ ԺՊԻՏԸ

Արցունքը կուգայ նորածին մանկիկին քով: Մանկիկին աչքերը արհասուով կը լեցուին. ան կուլայ:

Քիչ վերջը, ժպիսն ալ կուգայ, սիրուն մանկիկը այցելելու. անոր շրթները կը շարժին. աչքերը գոց են, սակայն կը ժպտի:

Մանկան օրօրոցին քով երկա՛ր կը կենան արցունքն ու ժպիսը, քով քովի, սակայն անխօս: Իրարու կը նային: Սիրոյ քաղցր զգացում մը կը համակէ երկուքն ալ: Հոն կը բարեկամանան:

Ահա թէ ինչո՞ւ մարդուն կեանքի բոլոր օրերուն մէջ, օրանէն մինչեւ գերեզման արցունքն ու ժպիսը կը հետեւին իրեն:

Արցունքը կամ լացը անարգուած է որպէս միայն սկարութեան նշան: Սակայն շատ քիչ գնահատուած է ան իր բարձրագոյն արժանիքով:

Մարդիկ չեն փափաքիր տեսնել արհասուալի աչիք: Անոնք լացը կ'ընդունին իրրեւ տեւոր պառաւ մը սեւ զգեստներով պլլուած, որուն երեւոյթն իսկ անախորժ կը թուի իրենց, որմէ կ'ուզեն խուսափիլ:

Սակայն մարդ որքա՛ն ալ փափաքի հեռանալ անկէ, արցունքը զինք կը գտնէ, Բնական ու մարդկային է լալը, ի նշան վե՛սի: Թափուած արցունքին արժէքը պարագայէն կախեալ է:

Մանուկը կուլայ քանզի թուցիկը հովը պատռած է:

Պատանին կ'արտասուէ, որովհետեւ իր տկնկալածէն պակաս նիւ մը առած է դպրոցին մէջ:

Երիտասարդը արցունք կը թափէ նախորդ գիշերուան պարանոցէսէն զրկուած ըլլալուն համար, իր մէկ կարեւոր պարտականութեան պատճառաւ:

Ծերուկ մամիկը աղի արցունքներ կը հոսեցնէ իր աչքերէն, իր վաղածնիկ որդւոյն նկարը չունենալուն համար:

Արցունքներ... աժան, անարժէք արցունքներ...

Տեսարանը կը փոխուի:

Մեղուն կը խայթ տղուն ձեռքը. արհասուալից մօրը գիրկը կը նետուի:

Մոռալը իր սիրելի որդւոյն շիրմին քով, սրտի մեծ կսկիծով կ'արհասուեն:

Աստուծոյ Սբ. Ներկայութեան առջեւ մեղսալից հոգին, իր մեղքերը ճանչնալով զվճիւմ արցունք կը թափէ:

Արթուն հաւատացեալը՝ իր անգարձ բարեկամներուն ու սիրելիներուն անտարբեր վիճակը տեսնելով, անոնց փրկութեան համար արտաբոխ աղօթքով Տէրոջ Գահուն առջեւ իր սիրտը կը թափէ, ան ջերմ արցունքներ կը թափէ:

Նորադարձ մեղաւորը իր կոտորեցուցած շնորհքի անգին պատճառով ներուն համար կ'ողբայ, որոնք ետ չեն գտնար:

Թանկագին արցունքներ...:

Աստուած ալ մեծ արժէք կուտայ այս շիրմունք: Գոհարներէ աւելի՛ արժէքաւոր կաթիլներ:

Ահաւասիկ ժպիսը կուգայ իրրեւ գեղուհի մը փայլուն աչքերով: Մարդիկ զայն սիրով կ'ընդունին: Ամէն ոք զինք կը սիրէ: Անիկա գրաւած է հաճոյսէր անհատները, իր մուտքը տալած է ամէն տեղ:

Շողշողուն մետաղի կտոր մը գտնելով, մեծապէս ուրախացող աղու մը նման, երիտասարդներ ու չափահասներ աշխարհային վաղանցիկ ու սնոտի յաջողութիւններով կ'ուրախանան:

Կ'արժէ՞ արդեօք ոսկիներուն փայլիլը գիտելով զուարճանալ, երբ վայելելու վստահութիւնն իսկ չունինք: Ի՞նչ կայ այս կեանքի մէջ որ իրապէս արժէ խնդալ ու ցնծալ: Առողջութիւն, գեղեցկութիւն, զօրութիւն, գիտութիւն, հարստութիւն, գիւրք, փառք, Ո՞ՐԸ Ո՞ՆԱՅՈՒՆ է. չէ՞ որ ամէն ալ թէեւ լաւ են, սակայն մէկ գիշերուան հիւրի մը կամ ասուպներու պէս շուտով կ'անհետին: Կը գոհանանք ամէնուն համար երբ բարեգութն Աստուծոյ զանոնք մեզի կուտայ, իսկ երբ կամենայ որ անոնք տանուին մեզմէ չենք տեսնար:

Արժէքաւոր ժպիսներ ալ կան, ցնծութեան արժանի պարագաներուն մէջ:

Սիրելի մը համակը մեծապէս կ'ուրախացնէ կարօտալի սիրտ մը՝ որուն կ'սպասէր:

Բարեկամի մը ջեսութիւնը, անոր

ներկայութիւնը ի՞նչ մեծ հաճոյք կը պատճառէ իր բարեկամին:

Կ'արժէ խնդալ ու ցնծալ սիրելիի մը բարեգալուստ մաղթելով:

Սակայն որքան աւելի ցնծութեան արժանի պարագայ մըն է, երբ մեկը խաւարի իշխանութեան, Լուսոյ Արեւոյի կողմը անցնի: Մեղքին կոնակը դարձնելով արդարութեան հետեւի, Յաւիտենական կորուստէն ազատելով, յաւիտենական կեանքը ընդունի: Երբ խղճահարութեան տեղ ներքին խաղաղութիւն մը համակէ իր հոգին:

Կ'արժէ ցնծալ ու խայտալ... Արժէքաւոր խի՜նդ, ծիծաղ ու ժպիտ...: Երկնից հրեշտակներն իսկ կը հիանան այս մեծ ուրախութեան:

Արցունքն ու ժպիտը բարեկամներ են:

Նրուսաղեմ Բ. Գ. ԵԱՐՏՏՄԵԱՆ

ԻՆՇՈՒ ՔՐԻՍՏՈՍ ԽԱՄԲԱՐՈՒՄ

«Մինչ անոնք կը նայէին, համբարձաւ և ամպ մը զանիկա անոնց աչքերէն առաւ» (Գործք. 1:9):

Ի՞նչ տօներ կան որոնք այնքան նուազ հասկցուած են մեր օրերուն մէջ որքան համարձման տօնը: Շատ քիչեր կան այսօր, որոնք Քրիստոսի համբարձման տօնին ճշմարիտ իմաստն ու կարեւորութիւնը կը հասկնան, «եւ ամպ մը զանիկա անոնց աչքերէն առաւ»: Ո՛ւր գրուած է թէ վերոյիշեալ ամպը հասարակ ամպ մըն էր: Շատ հաւանական է որ սոյն ամպը՝ այլ լակերպութեան լերան վրայ Պետրոսը,

Յակոբոսն ու Յովհաննէսը ծածկող ամպն էր, զոր Պետրոս առաքեալ կը կոչէ «Մեծ վայելչութեան փառք» (2 Պետ. 1:17):

Ասիկա նաեւ այդ փառաւոր ամպըն էր որ կը ծածկէր Եփեսոսը՝ երբոր Իսրայէլին երեւնար: Այս ամպին մէջէն էր որ Աստուծոյ կը խօսէր Մովսէսին: Աստուծոյ ինքը այս ամպին մէջէն ձայն տուաւ ըսելով, «Ասիկա է իմ սիրելի Որդիս, որուն հաւանք եմ, Անոր մտիկ ըրէք»:

Իսրայէլացիք այս ամպին Եփեսոս անունը տուին որ կը նշանակէ «Մեզը

բնակողը», այսինքն աստուածային փառքը որ մեր մէջ կը բնակի՝ Արդեօք ինչո՞ւ համար Աստուած ամպով մը ծածկուելու կ'ստիպուի մարդոց երեւնալու ատեն։ Որովհետեւ իր լուսառդ փառքը մեզ պիտի սպառէր եթէ մեզի պէս մեղանշական արարածներուն բացայայտօրէն ինքզինքը յայտնէր։ «Վասնզի մարդ չկրնար զիս տեսնել ու ապրիլ» (Ելից 33:20)։ «Երբ քահանաները Սրբութենէն ելան, ամպը լեցուց Տէրջը տունը և ամպին պատճառաւ քահանաները չէին կրնար հոն կենալ՝ որ իրենց պաշտօնը կատարեն, վասնզի Տէրջը փառքը տունը լեցուցեր էր» (Գ. Թագ. 8:10-11)։ Համբարձման օրն ալ աշակերտներն ուն աչքէն Քրիստոսի ծածկող ամպը նոյն ամպն էր որով երկինք ելաւ։

Քրիստոսի համբառնալը ապացոյց մըն էր նաեւ իր աստուածութեան։ «Երկինք համբարձաւ ու Աստուծոյ աջ կողմը նստաւ» (Մարկ. 16:19. Երբ. 10:12)։ Ո՛հ, այս փառաւոր ամպով շրջապատուած Քրիստոս կը թողու այս տեսանելի աշխարհը ու կը մտնէ անտեսանելին Այո՛, իր հօրը քով կը վերադառնայ ուրկից եկած էր մեզի համար։ Իսկ այն օրը կրկին կը մտնէ իր փառքը։ Հետեւաբար համբարձման օրը յոյժ կարեւոր դէպքերէն մէկը եղած է։ Եբրայեցւոց թուղթը մեզի կը ցուցնէ թէ Քրիստոս իբր մեր մեծ Բահանայապետը մտաւ երկնային խորանը, որ մի անգամ ընդ միշտ մտած է ամենասուրբ տեղը և ո՛ւր կատարեց մեզի համար յաւիտենական փրկութիւն մը իր իսկ արեամբ։ «Բանզի Քրիստոս մտաւ... բուն երկինքը» (Եբր. 9:24.7:25)։ Սբ. Դիրքը կ'ըսէ թէ Սասանան Աստուծոյ աթոռին կը մօտենայ մեր մասին չարախօսութիւն ընելու (Զաք. 3:1-3. Յայտ. 12:10)։ Սակայն Քրիստոսի երկինք համբառնա-

լէն ասդին հոն ունինք պաշտպան մը կամ ըստ խօսքի մը (Հռ. 8:33,34)։

Համբարձման ուրիշ մէկ նշանակութիւնը այս է թէ Աստուած մեզ Քրիստոսի հետ յարուց, կենդանացուց և Անոր հետ նստեցուց երկնաւորնորուն մէջ Քրիստոս Յիսուսով, հալելուեա (Եփս. 2:5-6)։ Յետ այսու մեր կեանքը պահուած է երկինքի մէջ Աստուծոյ քով Քրիստոսի հետ։

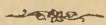
Ուրիշ մէկ նշանակութիւնը. «Երբ ես երբայն ձեզի տեսնեմ»։ Փառք, բիւր փառք, երկնային Իշխանը իր զաւակներուն համար յաւիտենական և անձեռագործ, գեղեցիկ և լուսափայլ ընակարաններ կը պատրաստէ, ո՛ւր պիտի բնակին անոնք միայն որոնք Գառնուկին արիւնովը լուսուած են։ Այո՛, անոնք պիտի քայեն ոսկեգէն եզրին վրայ ու պիտի տեսնեն ու պիտի վայելէն իրենց թագաւորը իր բոլոր փառքովն ու մեծ վայելչութեամբը, ժառանգելով նոր երկիրն ու նոր երկինքը. ո՛ւր պիտի տիրէ կատարեալ արքայութիւն. յաւիտենա յաւիտենից։

«Ալելուեա, փառք, փառք ալելուեա, Ամինոն դարեւ մեջ երկինքի, Փառք պիտի ըլլայ մեր ճիւղն երգի, Ալելուեա, փառք, փառք, ալելուեա»։

Վերջապէս Քրիստոսի համբառնալը իր երկրորդ գալատեան մեծ գրուն է։ «Այս Յիսուսը որ ձեզմէ երկինք համբարձաւ, այսպէս պիտի գայ՝ ինչպէս տեսաք անոր երկինք երթալը» (Գործք. 1:11)։ Երկինքէն եկող վերջին պատգամը, «Ահա ես շուտով կուգամ», երկրէն գացող վերջին աղաղակը՝ «Ամէն, եկ՛ւր Տէր Յիսուս»։

Ֆրանս. Թրգմ Կ. Յ. ԹՈՒՄԱՅԵԱՆ

ՄՕՐ ՄԷ ՍԷՐԷ

Մօր մը սէ՛րբ, — Ի՞նչ ֆաղցր անուն—

Բայց ի՞նչ է սէրն այդ բաբախուն:

— Բոց մը անեւջ, վառուած վերէն,

Օրհնելու սիրս մ'հողեղէն,

Ազնիւ, անխառն, բոց մը երկնից

Ու չի պաղիր յախտեցից,

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

— Անօգնական մի փոքր մանկիկ

Բերել ի լոյս աշխարհ, ու ի՛նչ

Իոյութեան մէջ անոր՝ ինքզինք

Կորսընցունել, անո՛վ միայն

Ապրիլ, շնչել, աշխարհ համայն

Մոռնալ ի տես, փոքրիկին այն.

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

— Թելերուն մէջ կրել զայն յար

Մտին մօտիկ, հոն անըսպառ

Սիրոյ ալեկն զայն կեանքիւ,

Հոն բնացնել, տնիլ, հսկել

Անոր վրայ, որ անաղբել

Անի, մեծնայ, զերծ վթանգէ.

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

— Օր բոս օրէ տեսնել անոր

Նուանումները նորանոր,

Առաջնորդել իր ֆայերուն,

Իր դեմքին վրայ, ֆաղցրիկ, ժպտուն,

Պատկերացած տեսնել երկինք

Ու վերացած՝ մոռնալ ինքզինք,

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

Մի՛ հարցնէ՛ք «Մայր մը կրնա՞յ

Լիել զաւակն իր անխրնայ»:

Հազարաւոր ձայներ պիտի

Ի պատասխան այդ սրնոսի

Հարցման գոչեն ամենուրեք.

«Մօր մը սէր չէ այս, ո՛չ, երբե՛ք,

Այս չէ՛ մօր մը սէրբ»:

Բայց մանկիկն այդ, որ իր մօրմէն

Կը վայելէ լոկ նիւթեղէն

Սէր մ'երկրային, բրնազդակաւ,

Գուցէ պիտի, ոչ անաղան,

Անիծէ իր ծրնունդն անբախտ,

Զուրկ հաւատքէ մ'անհաւատ, անխախտ,

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

Բիւր երանի, բայց այդ մանկան

Ու կ'անուխեն իր մօր բերնէն

Լաւ ուսած է թէ իր ներկան

Ըսկիզբըն է մի լուսեղէն

Ու տեսական կեանքի մ'անմար,

Փառաց երկրին մէջ լուսավառ.

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

Երջանի՛կ մայր, որ իր ծնողաց

Իմաստութեան շաւղէն անդարձ,

Կը վարժեցնէ իր մանկիկն ալ

Երկիւղն Տիրոջ սրանց զգալ,

Ճամարտութեան աղբիւր Սուրբ Գիրք

Կը զարգացնէ իր ամեն ձիրք.

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

Կեանքն ահա իր սրղուն համար,

Երանութեան սկզբնաւար.

Ան խուսափի պիտի չարէն

Սիրէ բարին, որ լուսեղէն

Փառաց Տէր, ին՛չ երկինքէն

Օրհնէ անօրն իր հողեղէն.

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

Մօր մը սէ՛րբ, — Ի՞նչ ֆաղցր անուն —

Բայց ի՞նչ է սէրն այդ մեծ, անհուն,

Բոց մը անեւջ, վառուած վերէն

Լեցընելու սիրս մ'հողեղէն

Այնքան բարիք, այնքան օրհնեմք

Ու նախանձին իսկ Սերովքէք

Ա՛յս է մօր մը սէրբ:

Թարգմանաբնոր՝ Յ. Պ. Գ.

ՄԵՐ ՀԱՅ ԵՐԿՍԵՆ ՊԱՏԱՆԻՆԵՐՈՒՆ

ԼԵՌՆԱԲՆԱԿ ՄՕՐ ՄԸ ՍԷՐԸ

Որքեւայրի կին մը իրեն հետն ունենալով մէկ հատիկ զաւակը — հագիւ երկու տարեկան — ձեռնարկիր էր երկար ճամբորդութեան մը: Երբ տառուն ճամբայ ինկան, օրը կը խոստանար հաճելի ըլլալ, բայց աւաղ, դեռ կէսօր չեղած օդին մէջ տեղի ունեցաւ յանկարծական փոփոխութիւն մը: Երկինքը կը մթազնէր, թանձր և մռայլ ամպեր կը դիզուէին լեռնէրու կատարներուն վրայ: Յանկարծական սաստիկ հով մը սկսաւ սուլել ժայռերու միջևէն: Հովին յաջորդեց անձրեւ, անձրեւին՝ մանր կարկուտ և մանր կարկուտին՝ տեղատարափ ձիւն: Թրջած, յոգնած, մտած կը հասնէր կիրճ մը որ իր տունէն 10 մղոն հեռու էր: Գիտեր թէ մղոն մը անդին լեռան մը վրայ կար տնակ մը ուր կրնար պառսպարուիլ: Ուստի փորձեց յառաջանալ նեղ անցքէն, սակայն ամէն փորձ ի դերեւ ելաւ, կիրճին մէջէն խուժող ահաւոր ձիւնափոթորկին պատճառաւ: Արդ զէպի առաջ քալել անկարելի էր, հաւասարապէս անկարելի էր ետ դառնալ:

Պահ մը թափառեցաւ կրանիթեայ ցցուն ժայռերու միջև, վերջապէս գտաւ անկիւն մը պառսպարուելիք: Կծկուեցաւ խռոչի մը մէջ և զողգոջուն կուրծքին վրայ սեղմեց իր զաւակը: Զիւնափոթորիկը մոլեգնաբար կը շարունակէր և ձիւնը կը կուտակուէր, ժամեր կ'անցնէին, հեռզհեռէ

կճող ցուրտ մը կ'ընէր, և իրիկունը կը մօտենար: Որքեւայրի կնկան սիրտը կը լեցուէր վախով և անձկութեամբ: Միակ մտածումը իր մէկ հատիկ տղան էր: Փաթթեց զայն իր հիննալէն բարակցած շալովը, սաստիկ այդ ցուրտին դէմ անպաշտպան էր ինքն ալ, որովհետեւ աղքատ էին. սակայն ինչ որ ըլլար ինքը պէտք էր որ տղուն կեանքը պահուէր: Զիւնը յորձանաւոր շրջաններ ընելով կը հասնէր միևնույն խռոչը ուր պառսպարուած էին խեղճօրէն: Հէք մայրը հանեց գրեթէ իր բոլոր հագուստները և անոնցմով փաթթեց իր տղան և իր յուսահատութեան մէջ դրաւ ժայռի մը բացուածքին մէջ: Յետոյ ամէն վտանգ աչք առնելով որոշեց տուն վերադառնալ, կուրծք տալով փոթորիկին՝ երթալ օգնութիւն հասցնել իր տղուն, կամ իր այս փորձին մէջ մեռնիլ: Գրկելով իր տղան սրտին վրայ դէմքը ողորեց տաք արցունքներով և համբոյրներով, և մեղմօրէն քնացող մանուկը դրաւ գետին և խյոցաւ դուրս ձիւնին ու բուքին մէջ...

*, *

Զիւնափոթորկին յաջորդեր էր պայծառ ու խաղաղ առաւօտ մը: Խրեւը կը փայլէր կապոյտ երկնակամարին վրայ, լեռներու գլուխը ծածկուած էր մշուշով և կողքերէն կը հոսէին հարիւրաւոր փոքր ջրվէժներ: Մարդիկ սկսած էին երեւնալ: Գիւղացիներն

էին որոնք ելած էին փնտռելու հէք որբեւայրին: Նախորդ գիշեր ի զուր փնտռել էին լսպտերնէր ի ձեռին: Իրենց փնտռութեն մէջ հասեր էին մինչեւ կիրճը. ահա խումբին մէջէն մէկը կ'արձակէ ճիչ մը, որովհետեւ ձիւնին տակէն նշմարած էր կնկան հագուստին մէկ ծայրը: Անոնք գտան այս որբեւայրի կնիւր մեռած. ինկած էր գետին բազկատարած, կարծես կանչեր էր օգնութիւն... որ չէր հասած: Քիչ ետքը կը գտնեն տղեկն ալ ապահով, որ կուլար աղեխարշ ձայնով մը սըրտակեղեք: Այս կնկան իր զուկին հանդէպ յայտնած աննման սէրը շուտով ամենէն հասկեցուած լեզուով մը կարողացուեցաւ. շատեր լսողին, բողբոլում սրտերէն ելաւ տխուր հառաչանք, երբ այն իրիկունը գիւղին ծերունի քարոզիչը հաւաքելով բոլոր գիւղացիները այդ ամայացած սուգի տան մէջ այս տխուր անթիւ աղօթեց և հայրական յորդորներ տուաւ աւուր պատշաճի:

* * *

Աւելի քան կէս դար մը անցած էր այս գէգքէն: Այդ ալեքառ ծերունի քարոզիչը, Աստուծոյ մարդը, շատոնց խառնուած էր իր հայրերուն: Իր աղան տարիներու հոլովումով սպիտակահեր՝ կը քարոզէր օր մը լեռնականներուն մեր մեծագոյն քաղաքներէն մէկուն մէջ: Իր նիւթն էր «Քրիստոսի Սէր»ը: Բացատրելու համար զոհաբերող բնոյթը այդ սիրոյն որ իրենը չի փնտռել, կը պատմէր լեռնաբնակ որբեւայրի մօր մը անձնուրաց սէրը իր զուկին հանդէպ, զոր ճանչցած էր պատանեկութեան տարիներուն, և կը հարցընէր. «Եթէ որբեւայրիին տղան այժմ ողջ է և չի անուցաներ մեծ սէր մը իր մօր յիշատակին, և ի տես այդ

քրջանման չալին որով փաթթեր էր զինքը, և ի գին իր կեանքին ազատեր էր իր կեանքը և ի տես այս բոլորին, կ'ըսեմ, եթէ անոր սիրտը չի լեցուի իր մօրը հանդէպ անպատմելի և խորունկ սիրով և երախտագիտութեամբ, ինչ պիտի խորհէիք իր մասին: Այստեղ անհայտնաբերուած ինչ սիրտ ունիք դուք իմ ունկնդիրներս եթէ իր կեանքը մատնող մեր Փրկչին սիրոյն յիշատակը աւելի խորունկ սիրոյ և երախտագիտութեան զգացում չի յառաջացընէր ձեր մէջ»:

Քանի մը օր ետքը այս քարոզէն, լուր մը եկաւ իրեն որ երթոյ տեսնէ մահամերձ հիւանդ մը: Գնաց. հիւանդը երբ տեսաւ զինքը բռնեց ձեռքէն և ուշադիր երեսին նայելէն ետքը ըսաւ. «Դուն չես ճանչնար և չես կրնար ճանչնալ զիս, սակայն ես քեզ կը ճանչնամ և կը ճանչնամ քու հայրդ քեզմէ առաջ: Ես եղած եմ թափառական մը պատած եմ աշխարհի ամէն կողմ, պատերազմեր և վիրաւորուեցի եմ հայրենիքիս համար: Քանի մը շաքաթ առաջ եկայ այս քաղաքը հիւանդ: Անցեալ կիրակի մասայ քու եկեղեցիդ, հոն անգամ մը եւս լսեցի Աւետարանին քարոզութիւնը իմ սիրած և երիտասարդութեանս լեզուովը»։ Հոս սկսաւ ծերունի զինուորին ձայնը դողդողալ, իր յուզումը գրեթէ կը խեղդէր զինքը: Սակայն պահ մը գտնելով իր հանգարտութիւնը աղաղակեց «Ես եմ այդ որբեւայրիին տղան», և այլևս չգիտանալով տեղի տուաւ արցունքներու խուժումին առջեւ որոնք կ'իջնէին իր այտերին հեղեղանման. ան կուլար մանուկի մը նման: Յետոյ շարունակելով խօսքը ըսաւ. «Երբեք, երբեք չեմ մոռցած իմ մօրս սէրը: Իրաւացի էր այդ հարցումդ թէ՛ ինչ սիրտ պէտք է ունենայի այդ սէրը մոռնալու համար: Սակայն, Պր. Բարոզիչ ինչ որ

աւելի կը կոտորէ իմ սիրտս և ամօթով
կը ծածկէ զիս սա՛ է.— մինչեւ հիմա
այս լոյսով երբեք չէի տեսած Փըրկ-
չիս սէրը ինծի համար, ցարդ սա՛ խօս-
քերուն իմաստը բնաւ ըմբռնած չէի.
«Աստուծոյ Որդին... որ զիս սիրեց և
իր անձը ինծի համար մատնեց» (Գաղ.
2:20): «Կը խոստովանիմ ասիկա», կա-
ղաղակէր նայելով դէպի երկինք: Ա-
ռատ արտասուք կը հոսէին իր աչքե-
րէն, և պաշտօնեային ձեռքը սեղմելով
իր կուրծքին աւելցուց, փա՛ռք Իրեն
որ մայրս ի զուր տեղ չմեռաւ, իմ
մօրս սէրը օրհնուեցաւ, ինծի ցոյց տա-
լով Փրկչիս սէրը. կը տեսնեմ և կը
հաւատամ: Մանկութեանս տունն ա-
զատութիւնս գտայ ժայռի մը խոռո-
չին մէջ, այժմ ծեր տարիքիս մէջ կը
գտնեմ փրկութիւնս ՅԱԻԻՏԵՆԱԿԱՆ
ՎԷՄԻՆ ՎՐԱՅ: Վերջին անգամ սեղ-
մելով իր ձեռքը ջերմեռանդօրէն կըրկ-
նեց, «Ընթէ՛ կինը իր կաթնկեր մա-
նուկը կրնա՞յ մոռնալ, այնպէս որ իր
որովայնին ծննդեանը վրայ չգլխաւ,
թէեւ անոնք մոռնան, բայց ես քեզ
պիտի չմոռնամ» Թարգմ. Խ. Թ. Ս.

Ո՛րկ կ'օգնէ ինծի երբ իյնամ,
Ու որպէսզի շուտ աղեկեամ
Կը պատեմ բաներ կոկիկ
Յաւած սեղը կ'ընէ պաշիկ.
— Իմ մայրս:

«ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ ՁԱՅՆ»

Ձայն մը մեղմիկ կուգայ վերէն
Աւետելու միշտ համօրէն
Մարդկանց, այս մեր երկրագոյնդին՝
Ամեն կողմ, ասդին ու անդին:

Աւետիս ձեզ, բոլոր մարդիկ,
Դուք մեղաւոր ազգ ու ազիցն,
Արեւոյս մը անաւանդին
Կը բուծէ վերին ձեր մութ կեանքին:

Ինչո՞ւ այդպէս նստած խաւարն
Կը ցանցուիք, ո՞նչ չարաչար,
Ու չեք անսար, չեք դարձներ
Ձեր աչին Ձայնին անձնուեր:

Ահա Ձայնն ի՞նչպէս հետալուր
Վերէն եկած, ու ամեն օր

Կը հնչէ ուժգին ահանջին,
Որ մեռելներ ալ զարթին:

Ի՞նչ է այս Ձայնն, ու ի՞նչ կ'ըսէ
Մտիկ րեւ, արդ ի սրտ
Մտիկ րե՛ եւ դուն հիմա
Սիրտդ բող այս Ձայնին անսա՛:

Ահա այս Ձայնն է որ կը հնչէ
Այս Ձայնն է եկած երկինքէ,
Կ'ըսէ այսպէս, «Մարդիկ պե՛տ եմ
Պատե՛լ զՏերն, զիրար սիրե՛ն»:

Ամեն անոցն որ միշտ կ'անսան,
Վերի Ձայնին այս աննման,
Ուրախ զուարթ նոր երգերէն
Հոն յաւիտեան պիտի երգեն:

Ամերիկոս

ՄԿՐՏԻՉ ՄՕՐՈՒԳԵԱՆ

Արթնութեան համար փափափ

(Շար. Գախորդ քիւհն եւ վերջ)

«Պալով ինձի, կը խոնարհիմ իր առջեւը, Ան մեծապէս օրհնեց իմ հոգիս անձնապէս, աւելի մօտ քաշեց զիս իրեն, նոր խաչելութիւն մը ընդունեցի՝ Փափաքս է բոլորովին իր կամքին յաճնուած կեանքով մը գործածուելու իր ձեռքին մէջ իր ուզած տեղը և ատենը, ըլլալով անընդմէջ և շարունակական նախադասկեցութեան մէջ իմ օրհնեալ Տէրոջս հետ։

«Թարեկամներս, պատած եմ աշխարհի մեծ մասը, ներկայ եղած եմ աւետարանչական լուսագոյն ժողովներու, սակայն երբեք նմանը չեմ տեսած վերեւը նկարագրածիս, որոնք տեղի ունեցան Ռուսիոյ միաբօրանարական դաշտերուն մէջ, եւ ինչո՞ւ, ինչ է բացատրութիւնը. Աստուած լքած է Ամերիկան Այլեւս գործ չունի՞ր Գոնատայի և Անգլիոյ հետ։ Ոչ, այլ, որովհետեւ արթնութեան համար գերագոյն և անհրաժեշտ պայմանը կը պակսի, այսինքն՝ բուռն փափաք և անօթութիւն մը առ արթնութիւն։ Այժմ այս պապակը գոյութիւն չունի, ոչ ոք կը փնտռէ զԱստուած, իրերը կը լեցնեն մեր տեսիլքը, առատութիւն, հոնգստաւէտ կեանք մը ունինք, Աստուծոյ հանդէպ մեր կարիքը չենք զգարուել ինչ որ յանկարծ մերկանայինք գրեթէ մեր բոլոր ունեցածէն, ատիկայ պիտի ըլլար մեր փրկութիւնը։

Մարդիկ այսօր ժողովներու չեն ուզեր ներկայ ըլլալ Շատ դրամի պէտք կայ ծանուցումներու որպէսզի գէթ հետաքրքրենք զանոնք, Թատրոններ, պարահանդէսներ, սինէմաներ, խանութներ, իսկ եկեղեցիներ մեծաւ մասամբ պարտապ են։ Մարդիկ հոս չեն

կրնար երեւակայել անգամ 10 մղոն քալել ժողովի երթալու համար, ոչ ալ պիտի ուզէին Յիսկանի տակ մնալ Աւետարանը լսելու։ Ուստի իմ ախտաճանաչումս այս է, փափաք չկայ։ Որքան օգը գեղեցիկ այնքան աւելի մեծ է փորձութիւնը ինքնաշարժով պոռոյտին։ Ռուս ժողովուրդը այս աշխարհի բարիքներէն չատ քիչ ունի, ահա թէ ինձո՞ւ ծարաւ է Աստուծոյ ճախութեան։

Արդ. մենք որ ունինք փափաք — փափաք Աստուծոյ՝ որ հոս հոն կան քանի մը այդպիսի հոգիներ — ողբ ու կոծ ընենք մեր երկիրներուն ժողովուրդներուն համար, աղապակենք Տէրոջը, որպէսզի ստեղծէ այս անօթութիւնը, ըլլա՛յ դժբախտութեամբ, նիւթական տաքնապով, պառնապով, կա՛մ ինչ կերպով որ պէտք է, առանց որուն ճշմարիտ արթնութիւն մը չի կրնար ըլլալ։

Թրգմ. Խ. Թ. Ս.

ԳԵՂԵՏԻՈՒ ԽՈՍԹԵՐ

— Միայն գիրքեր չուսումնասիրենք, այլ նաեւ մարդիկ, մանաւանդ զվեց։

— Սորվիլ չի սիրողը միշտ յիմար կը մնայ։

— Համեսութեամբ հարսացիր, առաստաճութեամբ հարսութիւնդ գործածէ։

— Դիտելը եւ լաւ դաստուն ե, ուսի ուսագրութիւն քիւհն։

Խելասա հազգընտա խաֆիճնէ հարէֆէք

Սէպէպնէ՞ տիր քի տտէմլէր սիւ-
րիւ-սիւրիւ հէլաքա կիտիյօրլար, մա-
տէմ քի Ալլահ տիւնհայր պու գատար
սէվտի քի քէնտի պիրիճիյինի վէրտի
էօյլէ պիր խէլաս հազըրլատը քի հէր
չէյէ քեաֆի տիր, օ տա մէճճանէն
Զիւնքի տտէմլէր վաղիֆէ էտինմէյօր-
լար Էն աճըլըսը պուտըր քի Ալլահ
վէ Անըն հազըրլատըղը ճէլալ պիր թա-
րաֆա աթըլմըն տըր, Ատէմլէր պիհու-
տէ շէյլէր իչիւն էմէքլէրինի վէ վա-
գըթլարընը սաւֆէ էտիյօրլար ճէհէն-
նէմ ես սէմա անլէրէ պու գատար ես-
գըն իքէն տտէմլէր նէ՞ շէյ իչիւն չօգ
գայղու էտիյօրլար, Անլէրին պու տի-
վանէլիյինէ թէ՛մաճիւպ էթմէ՛գմիսին,
հաթթա ֆիզան էթմէմէք միւմքինսիզ,
Բեաշքի Ալլահ սէօյլէմէմիշ օլսա իտի,
լաքին Օ սէօյլէմիշ աթըղ անլէր եօ-
րուլանա գատար

Պու խելասը խաֆիճ կէչմէֆ սիր: Նէ
զէման տտէմլէր կիւնահիսսի հազգըն-
տա գայղուսըղ իսէլէր, կիւնահքետր
օլտուգլարընա գանմաղլար, կիւնահըն
եափաղըղ էն հէյպէթլի վէ էն իլք շէյ
պու տըր քի՝ անլէրի քէնտի հալլարը-
նա քէօր էտէր, տիւնհա իլանը զիհին-
լէրի՛ի քէօրլէշտիրիւր վէ սէֆալէթլէ-
րինի կէօրմէզ էտէր, Անլէր կիւնահա
տիրի վէ հէր հիքմէթլէ վէ սալահա
էօյլէ տիրլէր, էյէր խէլասըն գըյմէ-
թինի պիլսէլէր իտի օնուֆիքըրլէրին-
տէ թաշըրլար իտի էյէր տտէմլէր խէ-
լաս հազգընտա տիկէր շէյլէրէ բու-
պարէն փէք աղ տիւշիւնիյօրլար իսէ
պու վաղիֆէսիզլիք տէյլի՛ մի էյէր
անլէր անըն հազգընտա էլպիսէլէրի վէ
թիճարէթլէրի հազգընտա օլտուգըն-
տան աղ տիւշիւնիյօրլար վէ տահա
զիյատէ մասալլար տինլէմէյէ, կէրէք-

սիզ շաֆալար սէօյլէմէյէ գուլագ վէ
աղըղլարընը գուլլանըյօրլար իսէ, պու
վաղիֆէսիզլիք տէյլի՛ մի էյէր տտէմ-
լէր սէնէլէր եաշալլար, լաքին նէ՞
եափաղըմ քի խէլաս պուլաղըմ հայա-
թի սիւալընը էթմէյօրլար իսէ պու
վաղիֆէսիզլիք տէյլի՛ մի էյէր պու
խէլաս անլէրին ֆիքըրինտէ պիր թէ-
էսիր մէյտանա կէթիրմէմիշ իսէ, կիւ-
նահարը քէնտիլէրէ հէյպէթ վէրմէմիշ
իսէ, խէլասըն միւմտէսի անլէրէ մէ-
սէրրէթ վէրմէյօր իսէ, քէլում անլէ-
րէ օսանճ վէ ույգու կէթիրիյօր իսէ,
պու Բիրիստուս վէ խէլասը հազգընտա
խաֆիֆ կէչմէք տէյլի՛ մի էյէր տ-
տէմլէր պիր սէնահաթ էօյրլէնմէյէ վէր-
տիքլէրի վաղթը էպէտիյէթ գատար
մուհիմ վաֆաալարը, թալիմաթը էօյ-
րէնմէյէ վէրմիյօրլար իսէ պու վաղի-
ֆէսիզլիք տէյլի՛ մի Պու տէնիլէնլէր-
տէն պիրի պիզտէ վա՛ր մը, էյէր վա-
ղիֆէսիզ տէյլի իսէք մութլագա կէօ-
րէճէյիզ

Պու պէօյիւֆ պիր կիւնահ սր:
Զիւնքի Ալլահ պու խէլասա չօգ էնէմ-
միյէթ վէրմիշտիր Պիզ Անըն ինտին-
տէ գուրթ վէ պէօճէքլէր իքէն պիզի
պէօյիւք վէ էպէտի էօլիմտէն խէլաս
էլլէտի Պուհու խաֆիֆ կէչմէք մէ-
լէքլէրի զաֆապա վէ շէյթանլարը հայ-
րէթէ թէշլիք էտէր, Պու խէլասըն
սահիլի աղիմ տիր, անըն իչինի շա-
գայա ալմագ, Օ սէօյլէր իքէն տիւ-
լէմէզտէն կէլմէք, Օ տալէթ էտէր
իքէն թընմամագ, գոլլարընը աշմըն
իքէն վաղիֆէսիզ տուրմագ հէյպէթլի՛,
հէյպէթլի պիր շէյ տիր, Բեաշքի տ-
տէմլէր նէ էթտիքլէրինի պիլսէլէր,
Անլէր նասըլ բահաթ բահաթ եէր իչէր
վէ ույուրլար, Նասըլ օլուր քի ույ-

գուլարը գալմազ, ֆիքրէրի ուլթիւսթ օլմազ, Պոռնյար ստեմլէր մի եօգսա էօլմիւշ ճէսէտ ետ քերփիշ մի քի պու գասար մուհիմ վազաւ էօնիւնտէ թիթրէմէզլէր, վազիֆէ էտիւմէզլէր, Բէզա պու քիմի՛ն խէլասը տըր քի ստեմլէր վազիֆէսիլ տիրլէր, Անլէրին ճանընըն խէլասը տէյիլ մի էօյլէ իսէ ստեմլէր քէնտի քէնտիլէրի հագգընտա տա տիւշիւնմէզ օլմուշլար, քէնտի քէնտիլէրէ տիւշման օլուջօրլար, «Պանա պուզզ էտէն էօլիւմիւ սէվէր» վէ ստեմլէր էօլիւմ իլամընը քէնտի էլլէրիլէ թային էտիօրլար, վազիֆէսիլլիքտէն նաշի:

Զօգլար գանն էտէրսին տաճա էյի պիր շէյ պուլմուշլար, պու տիւնեատա մալ, սէրվէթ, քէյֆ Բրիստոս իլէ տէյիլիլիօր վէ Բրիստոս լէտտ էտիլիօր Պիր գէման տա կէլէճէք քի տնլէր ֆէրեատ էտէճէք Բրիստոս անլէրի վազիֆէ էտիւմէյէճէք, Եսաւ կիպի նատիմ օլմազլար, Թէվպէյէ ֆուրսաթ գալմայաճազ, արգասընստն կէթտիլլէրի տիւնեա անլէրի խէլաս էտէմէյէճէք:

Պիր հիւհմ կիւհիւ վար: Պիր գէման կէլիօր քի հի քմ մաստըն էօնիւնտէ տուրաճագըն Տիւնեա, տաթ վէ արգասաշլարըն սէնի պրագմըն օլմազ վէ սէն զազապլը Հաքիմ իլէ գարչը գարչըյա տուրուպ, վազիֆէսիլլիլին վէ խէլասը թէֆէլէտիլին իշիւն ճէվապ վէրէճէքսին: Քեաշքի տօղմամըն օլա իտին, սանա խայրլը օլուր իտի Տիւշիւն պէօյլէ պէօյիւք պիր խէլասը իմալ էտէր իսէք նասըլ գուրթուլաճաղըզ, Օլ գէման թանգիր էթտիլին Յիսուս սէնի գուրթուրը մըլ Փէտէր վէ վալիտէյէ օլան հագարէթ եհհուտի գանուընճա տղըր պիր կիւնտի իտի, նէ գաստար զիտտէ լուհլարըն Փէտէրինէ օլան հագարէթ աղըր պիր կիւնտի տըր: Եյէր եօգսուլլըզա, խաթալըզա, աիշ

ՀԱՆՐԱ ԷԼԻ ԶԻԶԷՅԻ

(Պիր վալիսէ վի դայալ օլմուս գըզը)

Վաիզին պիրի վազընը շէօյլէճէ խիթամա կէթիրտի. — «Պիլմէյօրում քի պունտան զիյատէ սիզէ նէ՛ սէօյլէյէ պիրիմ, Կէշմիշ իքի հաֆթա գարֆընտա Ալլահըն պանա վէրտիլի գուզվէթին սօն զէրլէսինէ գաստար սիզէ հալվարմագտա օլտոււմ Բեաշքի Յիսուսըմըն թաթլըլըզլէ սիզի սիհըրլէմիշ օլա իտիմ, Լազըմ տըր քի Բրիստոսա կէլէսիւհիլ:

«Տօթլարլմտան պիրի, պէօյիւք պիր վաիլ, իտաթախտէյի զիյարէթ էտէն պիր գաստըն հագգընտա պիր նագլիլէթ սէօյլէյօր: Պու գաստըն թաշրատան կէլմիշ իտի, գօլթուլու ուլթընտա պէօյիւք պիր սէֆէթ տօլու Հանըմ էլի Զիշէյի (*) վար իտի Պու գաստըն խաթալարըն հաթագլարընըն հանընտան աշաղը եօգարը տօլաշըլ վէ պու շիշէքլէրտէն աէսթէյլէ անլէրին հաթագլարը իւզէրինէ սաշալար իտի: Պիր հաթագ գալմըն իտի, օնուտա էթրաֆընա փէրտէ շէքմիշլէր իտի:

(*) Պու շիշէֆ սարմաըզ ցեղիցսէն խօս բաիհալը պիր Ֆիսան սըր:

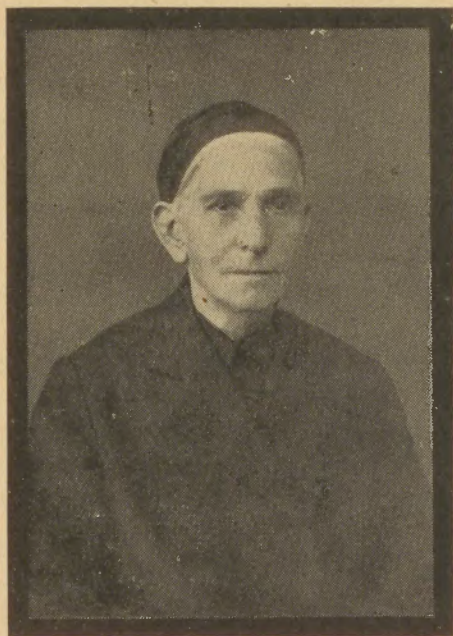
աղրըսընա պիլէ գալղուսըզ օլմազ իսէն, նէրէտէ գալտը էպէտի ա՛գապ: Բրիստոս տիւնեատան անըն սէրվէթ ու շէհվէթինտէն չօգ զիյատէ տէյիլ մի, սէվիլմէյի տէյմէ՛զ մի: Շիմտի տիւշիւն, պիզ սէնինլէ էվինէ կէտէմէյիզ, գամիրինի ույանըզ սագլալալալըզ, իտթէսէք պիլէ: Նիշլէր կիպի պու տիւնեա վէ անըն կէշիճի քէյֆի իշիւն էպէտիլէթի զա՛յ էթմէք գաստար վազիֆէսիլ վէ տիլանէ օլմա:

ՐԻԶԱՐՏ ՊԵՐՍԹԸՐ

Քէնտիսի էօլիւմմիւ խոսթալարն էթրաֆընա փէրաէ չէքէրլէր իտիյինի պիլմէզ իտի, իմաի փէրաէյի պիր թարաֆ էաէրէք իչէրի կիրէր. օրոտա կէնճ պիր գըզ էլլէրի կէօքսիւ իւզէրինտէ վէ պիրիպիրի իչինտէ հաթըյօր իտի: Կէօզլէրի գափալը, տուտագարը էօրթիւք իտի: Գոտըն սէփէթի եէրէ գօյուպ գալան չիչէքլէրի անըն հաթաղը իւզէրինէ սաչալատը: Չիչէյին լայնասը հափաչ հափաչ կէնճ գըզըն պուրնուհա եէթիչտի: Օ լայնայը ալըր ալմազ գըզըն պիւթիւն չիյէթի թէպէտտիւլ էթտի, տուտագալարը գըմըլտանմաղա պաշլատը, պիր շէյ մըրըլտոյօր իտի: Գատըն մէրազ իլէ տինլէմէք իչիւն հազալաշտը, իչիթտիյի պու իտի.— «Մամա, մամա, փէնճէրէմին հանընտաքի Հանըմ էլի Չիչէյինին լայնասընը ալըյօրուս»: Գատըն անճազ պիր սոնիյէ պէքլէտի, տէրհալ պիր սըչրամա իլէ կէնճ գըզը գուճագալտը վէ ծնու պաղըրնա պոստրաֆ վէ աղլոյարաֆ տէտի «Մարկալիթ, գըզըմ»:

«Պու գըզ էվտէն ուգաղաշմըշ, միւսրիւֆ հաչալարաֆ զոյպ օլմուշ իտի: Հանըմ էլի Չիչէյի անլէրի եէքտիկէրինէ գալուշալըրաք, ֆաղաթ պէն սիզէ Սարօնըն Կիւլիւ Նագգընտա սէօլլէյօրուս, սահրանըն զանպաղը.— Յիսուս, Յիսուս: Օ պու ագշամ պուրտա տըր: Պուրտա սիզին իլէ օլտուղըմ պիւթիւն միւտաէթտէ, չօգ սէֆա Անըն հուզուրընը հիսա էթմիչիմ: Օ պուրատա տըր, սիզէ հալլարըրըմ հէման Անը գապուլ էտինիլ»:

Ալլահըն հուզուրընտա տուրտուղընտա տիգգաթ էթ քի տալիմա սէն սէօյլէմէյէսին: Տուս Ալլահ իլէ գօնուշուգ աքը, վէ գօնուշուգտա պիր թարաֆ աշամա սէօյլէմէզ: Վազըթ վէրէլիմքի Ալլահ պիզէ սէօյլէսին, աքսի թագտիրտէ տուտըզ թալպ վէ սիւալարըմըզա ճէվապ ալմալարաֆ գօնուշուգա խիթամ վէրմէք կիսի օլուր:

ՇՈՒԺԱՆ ՄԱՅՐԻԿ

«Նէ միւպարէք տիր օլ էօլիւլէր քի լոպպտա վէֆաթ էաէրլէր»: Շուշան մայրիկ իսմիլլէ հէր քէսէ թանըլան պու հէմչիրէ, մէզքիւր ալէթտէ քի միւպարէք քիմսէլէրտէն օլտուս Մէրգուսէ 1871 տէ Ուրֆուտա զէնկին պիր Նաիլէտէ տօլմըշ իտի: Պէօյիւք հարապ զէմանընա գոտար Ուրֆուտա գալմըշ վէ մուհաճէրէթտէն էվվէլ Ուրֆուտա թիւրքլէր իլէ օլան հարապա քէնտի զէվճինի զոյպ էյլէմիշ, գալան իւշ չօճուգալը իլէ պէրապէր մուհաճիւր հալինտէ Այնթապա կէլմիշ: Այնթապա տալի պիր գաշ տէֆա թուլըպ սէվգիյաթա օլորմըշ, ֆաղաթ գար, գըշ վէ չէշտ չէշտ կիւճլիքլէրէ լաղմէն ֆիրարէն կէրի Այնթապա տիւշմիւշ. օրոտան տալի էնճամ Հալէպէ կէլմիշ տիր: Հալէպտէ պիր գաշ լուհանի հէմչիրէլէր իլէ օլան թէմասը նէթիճէսի օլորաֆ օրոտա թէվպէ էյլէմիշ տիր: 1922 տէ իքի գըզը ի-

լէ Մըսրա կէլմիշ իսէ տէ պուրոտա տախի մուհաճիրէրէ մախսուս կիւճ- լիքլէրտէն մատա օրթանճըլ գըզը Արշալոյսը կէնճ եաշընտա թօփրա- ղա վէրմէք պախթաըզըզընտա պու- լունտու։ Մէրգուճէնին էօմրիւ ումու- մէն էլէմլէ, մահրուճէնթլէ տօլու պիր էօմր օլմուշ իքէն աղզընտա պիր կէօնա շիքեայէթ իշիտիլմէմիշ տիր «Նասըլսըն Շուշան մայրիկ» սիւալը նա։ «Ալլահա չօգ շիւքը», ճէվապը- նա ալըր իտին։ Պու շէյ քէնտինին ի- մանտա օլան սէ աթըրնըն նէթիճէսի իտի։

Պունտան իքի պուշուք սէնէ էվէլ իւզէրինէ էնմէ էնէրէք իւմիւտսիզ պիր սուրէթտէ քէնտինի եաթաղա աթտը։ Ալլահըն մէրհամէթիյէ լու- հաթլանըպ Հալէպտէքի գըզընը կէօր- մէք իշիւն Հալէպէ կիթտի։ Ջանն է- տէրսին սօն պիր տէֆա օլարադ գը- զընը կէօրմէք իշիւն Ալլահ քէնտինէ ինայթէն պիր Ֆուրսաթ վէրմիշ իտի։ Պունտան թագրիպէն պիր իքի ոյէվ- վէլ աշի լուհաթսըզըզլէ զիյարէթ էտիլտի։ Պու իքինճի լուհաթսըզըզ- զընտա քէնտինի զիյարէթ էտէնլէրէ հազըր օլաուզընը շէհատէթ էտէր իտի։ Դըզընա, «Պէնիմ իշիւն աղլամա, ազ սօնրա պէնիմ օլաուզըմ եէրէ սէն տա- խի կէլէճէքսին» տէյէրէք թէսէլի- պախշ սէօզլէրտէ պուլունտու։ Էօլ- մէզտէն էվէլ էօլէճէյի կիւնի վէ սա- տթընը խապէր վէրտի վէ խապէր վէր- տիյի կիպի Փետր։ Չհտէ Ուրբաթ կիւ- նիւ սաաթ 5 տէ թէսլիմի բուճ էթտի։ Մէրգուճէնին էօլիւմիւ պիզէ Ատաա 23:10ը տէրխաթր էթտիրիւ։ Օ պիր սալիհ կիպի վէֆաթ էյլէտի։ Մէրգու- մէնին տէրին հայաթը, գալի իմանը, խրիսթիյան ճիտտիյէթիվէ էօլիւմինին վազթընը թէմամէն խապէր վէրմէսի էթրաֆընտաքիլէր իւզէրինէ տէրին պիր թէէսիր պրադաը։

Թ. ՀԱՅԱԹԻ

ԱԼԹՈՒՆ ՌԻՓԱՂԸ

(3) Հէր հալու քէյիքէյէք քահրընսա հիլվիյէք. — Պիզէ կէլէն վազաւա- լար՝ եա իլահը Լութֆըն եախօտ տա առալէթին էլշիլէրի տիրլէր։ Անլէր- տէն հէր պիրիսինին կէօրէճէք այրը խըզմէթի վար, վէ մատէմքի Ուլլահ թարաֆընտան կէլիյօրլար նիշուճն միւսալտէ էթմէյէլիմքի անլէր քէնտի խըզմէթլէրինի լուհաթ պիր սուրէթ տէ իճրա էթսինլէր Անլէր պիզէ է- լէմի մուճիպ վէ գալպիմիզի էզէն վա- գաալար իսէտէ, եինէտէ Ալլահըն ի- րատէթի տիր։ Պու վազաալարը՝ պի- ղէ թէսաալիք էթտիքլէրի զէման, պիր ազ թիլթիլէրէք, պէլքի տէ հէյպէթ իլէ կէօզլէտէլիմ, Ֆուգաթ աալա միւ- սաաաա էթմէյէլիմ քի ճիւզի քիւլի անլէր իմանըմըզը վէ վազֆիլէթիմի- զի խաարապ էտէլէր։

Պու նէվ ահվալ թահթընտա հա- լիմ պիր մէվգի՝ ալմադ, անլէրի դու- լուրտան նէշէթ էտէն սթօի պիր սէ- պաթ իլէ, եախօտ հէր գօրգուլու թազ- երգ էթմէք նօգթաաընտա սէրթ պիր գալպ իլէ պէքլէմէք տէմէք տէյիլ տիր։ Ալլահ պաազէն միւսաաաա էտէ- քի, օ նէվ վազաալարըն էօնիւնիւ ալալըմ, եախօտ անլէրի իմալ էտէր լիմ, եախօտ տա անլէրտէն ֆիրար է- տէլիմ։ Հէր նէ տէ օլսա հիշ տէյիլ ան- լէրի, թախֆիք էթմէյէ չալըշապիլի- րիզ։

Քէրիմ Փէտէր անլէրի նէ զէման պիզէ կէօնտէրի իսէ, անլէրի թաշը- մադ եախօտ անլէրտէն էմին գալմադ իշիւն վաաթալարը տա կէօնտէրի

Խաաթալըդաա՝

Մուզալադաաա՝

Մահրուճիլէթլէրտէ՝

Ջաաֆիլէթտէ՝

Քէտէրտէ՝

Թէսալիլէր։

Մուհապպէք։

Վազֆիլէք։

Թէսիլի։

Կեօգ եաւալար։

ՀԱՐՑՈՒՄ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆ

Հարց. — Յոճախ լսած եմ մարդոց աղօթելը դարձի չեկամ՝ մեռած սիրելիներուն համար: Սբ. Գրքին մէջ կա՞յ գրուած բան մը, որուն համեմատ աղօթենք մեռելներուն փրկութեան համար:

Պատ. — Ոչ, Սբ. Գրքին մէջ այդ ուղղութեամբ գրուած բան մը չկայ: Փրկութիւնը խոստացուած է այս կեանքի մէջ: Մարդիկ կը փրկուին ապաշխարութեան և հաւատքի ճամբով՝ Ստոյնի խօսքին մէջ տակաւին չենք հանդիպած խոստումի մը՝ որ այս

Պունտըն ճիւղէսինի Ալլահ եւրոպացի աւեր, վէ պէլքի անլէրտէն պատգըլարընը պուլմագ պէնիմ իչիւն միւթիւնսիզ իտիլինի պիլէրէք, Օ՝ միւթիւնսիզ գուլլարընտան պատգըլարնա, պէնի թաղիլէ, թէսիլէ, թագվիլէ էթմէլէրի վէ պէնի սէվմէլէրի իչիւն էմր էթմիլ տիր տէյէրէք քի, «Մատէմ քի պու էն էանա գարնտաշլարըմըն պիրինէ էթմիլիզ, պանա էթմիլ օլաընըզ»:

Օհ, էօյլէ իսէ միւղայագամ իչինտէ պանա իւմիտ նէֆիս էյլէյէն տօթանէ սէսի խօշամէտի իլէ գապուլ էտէյիմ, մուհապպէթին պանա իպրոմ էթմիլի հէր խըզմէթի միննէթտար պիր րուհլէ գապուլ էտէյիմ:

Պէնիմ իչիւն թախսիս օլունտն վագթը, վէ խաթըմ իչիւն կիրիֆթար օլունտն մահրուսիլէթի չիւքրան պիր գալպ իլէ գապուլ էտէճէյիմ: Տուա էտէճէյիմ քի Ալլահ պու րահիմ տօթլարը միւղարէքլէսին վէ անլէրէ՝ «Պէնիմքիլէր իչիւն ետփտըլըն հէր պիր շէյ իչիւն եիւզ գաթ սանա էտա էտէճէյիմ» սէօզլէրինի սէօյլէսին:

ԵՐԷՑ

կեանքի մէջ իրենց ներկայացած փրկութեան պատեհութիւնները մերժողները յուսադէրէ մահէն ետքը երկրորդ պատեհութեամբ մը:

Միւս կողմէ, Սբ. Գրքին ընդհանուր լեզուն կը ժխտէ այնպիսի անկողնութիւն մը: Սեծատունին և Ղազարոսին պատմութիւնը եթէ կ'ապացուցանէ րան մը ան ալ սա՛ է՝ թէ մեռնողներուն համար երկու տեղ կայ (ոչ երրորդ տեղ մը որ մարդիկ հանած են իրենց խելապատիկէն և անունն ալ դրած են քաւարան) որոնցմէ մէկուն կամ միւսին կ'երթան անոնք: Ան որ արդարացած վիճակի մէջ կը մեռնի կ'երթայ երկինք, իսկ եթէ մեղաւոր վիճակի մէջ՝ դժոխք: Եւ այս երկուքին մէջ կայ անանցանելի վիճ մը: Մեծատունը երկրորդին մէջ էր հակառակ մեծահարուստ ըլլալուն երկրի վրայ: Իր հինգ եղբայրները ճատ դրամ կրնային տալ կրակէն իր ազատութեան համար: Սակայն մեզի ըսուած չէ թէ մեծատունը որեւէ յոյս ունէր անկէ ելլելու, եթէ ոչ պիտի յիշէր զայն առ ի մխիթարութիւն իր նմաններուն՝ երկրի վրայ: Ոչ, որեւէ քրահակութեամբ դրամ կարող չէ կամուրջ մը շինել այդ անանցանելի վիճին վրայէն: Մէկը որ կը մեռնի անդարձ, թէ երկրէն՝ իրեններէն, թէ երկինքի մէջ իր իսկ կողմէ մատուցուած աղօթքներ անլսելի կը մնան: Մեծատունը ինքը խնդրանքներ մատոյց, սակայն մերժուեցան: Մենք կ'ուզենք զգուշացնել մեր անապաշխար ընթերցողը, պատրանքներ անուցանել, եթէ մահէն վերջը փրկուելու յոյս մը կը տածէ: «Հիմա՛ է ժամանակը ընդունելի, հիմա է փրկութեան օրը (2 Կոր. 6:2): «Մարդոց սպաննուած է մէկ անգամ մեռելի, ու անկէ ետքը՝ զստատան» (Եբր. 9:27):

Ս.

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷ

Հիմա որ Զօր. Ֆրանքօ տէրն է տմբողջ Սպանիոյ. այս յողթանակը կը նկատուի ոչ թէ միայն ֆաշական այլ կաթոլիկ կղերներու յողթանակը: Ազգ. Կառավարութեան մէկ ներկայացուցիչը իր յայտարարութեան մէջ ըսած է. «Մորաքիր մը ունինք որ Սպանիան պիտի ընէ Պապին աւելի պապական» : Այս ծրագրին համեմատ, ինչպէս կը յիշուի յայտարարութեան մէջ Պետութիւնը և Եկեղեցին պիտի ունենան զօնորոշ մը, ըստ որում պետութեան պաշտօնական կրօնքը պիտի ըլլայ Կաթոլիկութիւնը: Եկեղեցւոյ պատկան կալուածք և ստացուածք տմբողջութեամբ պիտի փոխանցուին Պետութեան, սակայն ի փոխարէն Պետութիւնը պիտի հոգայ եկեղեցւոյն ծախսերը: Ի՞նչ պաշտօնական թէ անպաշտօն տմէն ուսուցում՝ որ հակառակ է Կաթոլիկ ուսուցման, պիտի արգիլուի: Հրապարակային տարրեր տեսակ պաշտամունք պիտի չթոյլատրուի, անպաշտօն պաշտամունք կը թոյլատրուին մասնաւոր հրամանով մը: Կաթոլիկ եկեղեցին պիտի հսկէ մշակութային և մամուլի գործերուն: Այսուամենայնիւ կ'ըսուի թէ, 15 մեծագոյն կրօնական առաջնորդներու կողմէ խնդրագիր մը մատուցուած է Զօր. Ֆրանքօյի, քննութեան ենթարկելու կրօնական հարցը իր երկրին մէջ, թախանձագին խնդրելով՝ որ կրօնական ազատութիւն տրուի: Ան հաւանած է նկատի առնել սոյն խնդիրը:

*. «Աւետ. Զոյն»-ի վերջին թիւին մէջ մեր Կրօն. Լուրերու բաժինն տակ գրած էինք՝ թէ Բուժմանիոյ իշխանութեանց կողմէ խիստ հալածանք մը կայ ի մասնաւոր Մկրտականներուն դէմ, և 60 եկեղեցիներ սոյն յարուսնաւորութեան պատկանող, գոցուած

են: Մեր ստացած վերջին ստոյգ լուրին համեմատ, զոր կը քաղենք Անգլիական թերթէ մը, անցեալ Դեկտ. ին հրամանագիր-օրէնքով մը փակուած Մկրտական եկեղեցիներուն թիւն է ոչ թէ 60, այլ 1692, ճիշդ թիւը ըսելու համար: Հակառակ աշխարհի տմէն կողմէ տեղացող բողոքներուն, տնք տակաւին փակ կը մնան, և եղած բողոքներ նկատի չեն առնուիր: Բուժմանիոյ վեհապետը Գարոլ թագաւոր, թէպէտ ազատամիտ, սակայն, քաղաքական մեծ ազդեցութիւն վայելող Յոյն օրթոտոքս եկեղեցւոյն պաշտօնեաները ատելալու հոգիով կը վարուին Աւետ. եկեղեցիներու հանդէպ նախանձելով անոնց կենսունակ և եռանդուն գործունէութենէն: Մեր ջերմեանդ աղօթքներուն կը կորօտին հալածող Աստուծոյ գաւազները Բուժմանիոյ մէջ և այլուր:

*. Տիմիդրի Ծօթագովիչ, երիտասարդ Սովիէթ երգահան, կը գանգատի թէ անաստուածը չարասուրբ երաժշտութիւն: Ի՞նչ կայ երգելիք և ուրախանալիք անաստուածութեան մէջ: Առած մը կայ կ'ըսէ. «Չարերը երգ չունին»:

*. Նախագահ Բուզովէլի ձիւսի Սմիթին ուղղած մէկ նամակին մէջ կ'ըսէ. «Մեր երկրին և աշխարհի յոյսը կրօնքին մէջն է: Աւետարանը թէպէտ հին, սակայն միշտ նոր է մարդոց սրտին և մտքին դիմում ընելու, և իր զօրութեան մէջ գանձնք պահելու: Կրօնական շարժումէ աւելի մեծ բան մը պէտք չէ մեր երկրին համար... կը կասկածիմ թէ գոյութիւն ունի որեւէ խնդիր՝ ընկերային, քաղաքական, տնտեսական, որ չկարենայ հալիլ հոգեւոր վարիժնումի մը կրակին առջեւ»:

ՆՈՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Քոյր Նարդուհի Քիւրքեան 20 դահեկան կը նուիրէ «Աւետարանի Ձայն»ի ֆոնտին:

Ուրիշ քոյր մը նոյն նպատակին կը նուիրէ 10 եգ. Դհ.:

Տիկ. Ռ. Լեւոնեան մէկ տարուան «Աւետարանի Ձայն» կը նուիրէ Տիկ. Ֆլօրա Ճէմէլեանին՝ Հալէպ:

Եղբ. Յ. Սվաճեան նոյնպէս մէկ տարուան «Աւետարանի Ձայն» կը նուիրէ Տէր և Տիկ. Հ. Սվաճեանին՝ Ամիրիկա:

Ամբադրութիւնս կը յայտնէ իր շնորհակալութիւնները յարգելի նուիրատուներուն:

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«Հայաստանի Կոչնակ» Շաբաթաթերթ
331 Fourth Ave., Նիւ Եօրք:

ՅԵՐԹԻՍ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺՆԵԳԻՆՆ Է

Եգիպտոս՝

25 ե. դ.

Ամերիկա՝

1½ տոլար

Ֆրանսա եւ Սիւրիա՝

30 ֆրանկ

Նկատի ունենալով մեր հայրենակիցներէն ոմանց Եիւթական անձուկ վիճակը, յօժար եմք այդպիսիներուն գեղչեալ գնով մը դրկել թերթը, եթէ առ այդ մեզի իմացնեն անձամբ կամ մեր գործակալի միջոցաւ:

Ուշադրութիւն. — Բոլոր դրամական առաքումներ, յղուածներ եւ քղթակցութիւնք պէտք է հասցեագրուին հետեւեալ կերպով. —

K. T. SARIAN
2, Rue Ahmed Pacha Hasanen,
Shoubra, Cairo (Egypt).

PRINTED IN EGYPT BY
SAHAG MESROB PRESS,
25, SHARIA TEWFIK, CAIRO.